

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

KLASA: 011-01/15-01/2180
URBROJ: 513-07-21-01/15-1

Zagreb, 30. srpnja 2015.

POREZNA UPRAVA – SREDIŠNJI URED

CARINSKA UPRAVA – SREDIŠNJI URED

PREDMET: Pravilnik o postupku ostvarivanja oslobođenja od plaćanja poreza za diplomatska i konzularna predstavništva, institucije i tijela Europske unije te međunarodne organizacije
- uputa za postupanje, daje se

Poštovani,

Stupanjem na snagu Pravilnika o postupku ostvarivanja oslobođenja od plaćanja poreza na dodanu vrijednost i trošarine za diplomatska i konzularna predstavništva, institucije i tijela Europske unije te međunarodne organizacije (Narodne novine, broj 81/15, dalje u tekstu: Pravilnik) 30. srpnja 2015. prestao je važiti Pravilnik o postupku ostvarivanja oslobođenja od poreza na dodanu vrijednost i trošarine za diplomatska i konzularna predstavništva, institucije i tijela Europske unije te međunarodne organizacije (Narodne novine, broj 160/13).

Pravilnikom je detaljno propisan postupak ostvarivanja oslobođenja od plaćanja poreza na dodanu vrijednost, trošarina i posebnog poreza na motorna vozila (u daljnjem tekstu: porez) pri nabavi dobara i za obavljanje usluga u Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: RH) ili u drugoj državi članici Europske unije (dalje u tekstu: EU) za:

- službene potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava te posebnih misija i međunarodnih organizacija sa sjedištem ili predstavništvom u RH,
- osobne potrebe diplomatskog osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništava (osim počasnih konzularnih službenik) te posebnih misija, odnosno međunarodnih organizacija, sa sjedištem ili predstavništvom u RH, kao i članova njihovih obitelji koji žive u zajedničkom kućanstvu,
- službene potrebe institucija i tijela EU sa sjedištem u RH,
- potrebe oružanih snaga drugih država članica Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (NATO) ili civilnog osoblja koje ih prati ili za opskrbu njihovih menzi i kantina.

Također, Pravilnikom je propisan i postupak ovjere propisanih obrazaca i dokumenata za:

- diplomatska i konzularna predstavništva te posebne misije i međunarodne organizacije sa sjedištem ili predstavništvom u RH koja nabavljaju dobra ili usluge u drugoj državi članici EU,
- institucije i tijela EU sa sjedištem u RH koje nabavljaju dobra ili usluge u RH ili u drugoj državi članici EU.

U nastavku dajemo prikaz postupka predmetnog oslobođenja u odobravanju kojeg sudjeluje Porezna uprava, Područni ured Zagreb, odnosno Carinska uprava, Područni carinski ured Zagreb obzirom da je predmetno oslobođenje propisano i za trošarinske proizvode te motorna vozila.

1. UVOZ

Oslobođenje od plaćanja poreza pri uvozu ostvaruje se izravno pri uvozu dobara za službene i osobne potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava te posebnih misija sa sjedištem u RH, pod uvjetom da su oslobođena plaćanja carine, kao i međunarodnih organizacija odnosno predstavništava međunarodnih organizacija koje kao takve priznaje RH u okviru njihovog djelovanja u RH kao i za osobne potrebe osoblja tih predstavništava, misija i organizacija, te članova njihovih obitelji. Navedeno oslobođenje ostvaruje se putem Potvrde o izravnom oslobođenju koju, sukladno članku 1. stavku 2. Pravilnika, izdaje Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Diplomatski protokol na Obrascu IOU. Potvrda je sastavni dio Pravilnika, a otisnuta je na hrvatskom jeziku i dostupna je na internetskim stranicama Porezne uprave ([www.porezna-uprava.hr-Izbornik Obrasci](http://www.porezna-uprava.hr-Izbornik_Obrasci), Porez na dodanu vrijednost i trošarine) i i Carinske uprave ([www.carina.hr-Izbornik Trošarine](http://www.carina.hr-Izbornik_Trošarine) i posebni porezi, Harmonizirane trošarine, točka 2.1.11.1 Prilozi).

Izravno oslobođenje od plaćanja poreza pri uvozu motornih vozila ostvaruje se temeljem Obrasca IOMV propisanog odredbama članka 5. stavka 1. Pravilnika a otisnut je na hrvatskom jeziku i dostupan je na internetskim stranicama Carinske uprave ([www.carina.hr-Izbornik Trošarine](http://www.carina.hr-Izbornik_Trošarine) i posebni porezi, Harmonizirane trošarine, točka 2.1.11.1 Prilozi).

2. DIPLOMATSKA I KONZULARNA PREDSTAVNIŠTVA, POSEBNE MISIJE TE MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE SA SJEDIŠTEM ILI PREDSTAVNIŠTVOM U RH

2.1. ISPORUKE U RH

Zakonom o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine broj 73/13, 99/13, 148/13, 153/13 i 143/14, dalje u tekstu: Zakon o PDV-u), Zakonom o trošarinama (Narodne novine broj 22/13, 32/13 i 81/13), Zakonom o posebnom porezu na motorna vozila (Narodne novine broj 15/13 i 108/13), i Pravilnikom propisano je oslobođenje od plaćanja PDV-a kada dobra i usluge u RH nabavljaju diplomatska i konzularna predstavništva te posebne misije, sa sjedištem u RH kao i njihovo diplomatsko i konzularno osoblje, a ta dobra i usluge koriste za svoje službene potrebe kao i za osobne potrebe. Oslobođenje koje se primjenjuje na dobra i usluge nabavljena za osobne potrebe primjenjuje se pod uvjetom uzajamnosti, odnosno primjenjuje se u RH u onom opsegu u kojemu država šiljateljica odobrava takve olakšice diplomatskim i konzularnim predstavništvima i diplomatskom i konzularnom osoblju RH koji se nalaze u toj državi šiljateljici.

Od 1. siječnja 2014. oslobođenje od plaćanja poreza pri isporukama dobara ili usluga diplomatska i konzularna predstavništva, posebne misije i međunarodne organizacije ostvarivalo se isključivo podnošenjem zahtjeva za povrat poreza. Međutim, novim Pravilnikom propisano je u članku 3. stavku 2. da se oslobođenje za isporuke dobara ili obavljene usluge u RH ostvaruje kao izravno oslobođenje ili putem povrata poreza.

Pri tome je bitno naglasiti da se oslobođenje od plaćanja poreza pri isporukama motornih vozila i pogonskog goriva za motorna vozila ostvaruje isključivo kao izravno oslobođenje, što je propisano člankom 3. stavkom 3. Pravilnika. Izravno oslobođenje primjenjuje se i pri isporuci nekretnina te pri obavljanju usluge najma ili zakupa poslovnog prostora, sukladno članku 3. stavku 4. Pravilnika. Za sve ostale isporuke dobara i usluga oslobođenje se ostvaruje putem povrata poreza. Ovdje treba napomenuti da je prijelaznim odredbama članka 17. Pravilnika dopušteno ostvarivati oslobođenje putem povrata poreza do 30. rujna 2015. za isporuke pogonskog goriva za motorna vozila, a do 31. prosinca 2015. za usluge najma ili zakupa poslovnog prostora, kako bi se ostavilo dovoljno vremena za prilagodbu novim pravilima.

Također, člankom 4. stavkom 1. Pravilnika propisano je i izravno oslobođenje u izdvojenom specijaliziranom prodajnom mjestu otvorenom sukladno carinskim propisima, o čemu će, između ostalog, u nastavku biti riječi.

2.1.1. IZRAVNA OSLOBOĐENJA

U slučaju kada diplomatska i konzularna predstavništva te posebne misije, sa sjedištem u RH kao i njihovo diplomatsko i konzularno osoblje nabavljaju dobra **u izdvojenom specijaliziranom prodajnom mjestu** otvorenom sukladno carinskim propisima (tzv. CD, odnosno *Corps Diplomatique* shopu), tada izravno oslobođenje ostvaruju temeljem odredbe članka 4. stavka 1. Pravilnika putem Potvrde o izravnom oslobođenju na Obrascu IOU koji je otisnut na hrvatskom jeziku i dostupan je na internetskim stranicama Porezne uprave (www.porezna-uprava.hr-Izbornik Obrasci, Porez na dodanu vrijednost i trošarine) i Carinske uprave (www.carina.hr-Izbornik Trošarine i posebni porezi, Harmonizirane trošarine, točka 2.1.11.1 Prilozi). Potvrdu izdaje Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Diplomatski protokol. Navedenim prodajnim mjestom smatra se carinsko skladište tipa „D“, a dobra koja se u njemu nalaze nisu puštena u slobodan promet u smislu carinskih propisa, odnosno ne smatraju se EU dobrima te se takva nabava smatra uvozom. Stoga, sve što se nabavlja na takvom prodajnom mjestu oslobođeno je temeljem navedene potvrde, a ako se ista dobra nabavljaju u bilo kojem drugom maloprodajnom mjestu u RH, primjenjuje se postupak povrata poreza.

Pravilnikom je propisano i izravno oslobođenje od plaćanja poreza pri **isporuci pogonskog goriva za motorna vozila** koje se ostvaruje uz posebnu karticu goriva. Navedenu karticu izdaje trošarinski obveznik kojeg diplomatska i konzularna predstavništva te posebne misije, kao i njihovo diplomatsko i konzularno osoblje izaberu kao isporučitelja pogonskog goriva. Trošarinski obveznik izdaje navedenu karticu temeljem Obrasca KG kojeg ovjerava Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Diplomatski protokol, koji je otisnut na hrvatskom jeziku i dostupan je na internetskim stranicama Porezne uprave (www.porezna-uprava.hr-Izbornik Obrasci, Porez na dodanu vrijednost i trošarine) i Carinske uprave (www.carina.hr-Izbornik Trošarine i posebni porezi, Harmonizirane trošarine, točka 2.1.11.1 Prilozi).

Korisnik posebne kartice goriva obavezan je kod promjene podataka vezanih uz motorno vozilo podnijeti trošarinskom obvezniku novi Obrazac KG, odnosno vratiti posebnu karticu goriva trošarinskom obvezniku izdavatelju posebne kartice.

Količina pogonskog goriva za motorna vozila na koju se primjenjuje oslobođenje od plaćanja poreza određena je uvjetom uzajamnosti čije ispunjenje utvrđuje Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Diplomatski protokol. Stoga je trošarinski obveznik koji je izdao posebnu karticu goriva obavezan pratiti godišnje količine isporučenog pogonskog goriva sukladno podacima o uzajamnosti koje im dostavlja navedeno Ministarstvo.

Nadalje, putem Obrasca IO ostvaruje se izravno oslobođenje od plaćanja poreza pri **isporukama nekretnina** koje su prema Zakonu o PDV-u predmet oporezivanja PDV-om kao i oslobođenje pri obavljanju usluga najma ili zakupa poslovnog prostora, koje su namijenjene za službene potrebe predstavništava, temeljem potvrde državnog tijela nadležnog za vanjske i europske poslove (Obrazac IO).

Diplomatska i konzularna predstavništva te posebne misije, kao i njihovo diplomatsko i konzularno osoblje pri isporuci motornog vozila za koje je obavezna registracija u Republici Hrvatskoj ostvaruju oslobođenje od plaćanja poreza isključivo kao izravno oslobođenje što je propisano odredbama članka 3. stavka 3. Pravilnika. Navedeno oslobođenje ostvaruje se temeljem potvrde koju ovjerava Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Diplomatski protokol, a izdaje se na Obrascu IOMV, a otisnut je na hrvatskom jeziku i dostupan je na stranicama Porezne uprave (www.porezna-uprava.hr-Izbornik Obrasci, Porez na dodanu vrijednost i trošarine) i Carinske uprave (www.carina.hr-Izbornik Trošarine i posebni porezi, Harmonizirane trošarine, točka 2.1.11.1 Prilozi). Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Diplomatski protokol utvrđuje je li ispunjen uvjet uzajamnosti s državom šiljateljicom podnositelja zahtjeva i potvrđuje pravo na ostvarivanje izravnog oslobođenja od plaćanja poreza.

Pri isporuci motornog vozila isporučitelj izdaje račun koji mora sadržavati podatke propisane člankom 79. Zakona o PDV-u, a diplomatsko i konzularno osoblje mogu isporučitelju za potrebe izdavanja računa dati adresu predstavništva (misije) ili organizacije. Isporučitelj u računu za obavljenu isporuku upisuje klasu, urudžbeni broj i datum potvrde te u računu navodi da porez nije obračunan temeljem potvrde Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Diplomatskog protokola. Isporučitelj motornog vozila obavezan je uz izdani račun u svojoj evidenciji čuvati i primjerak potvrde kao dokaz o obavljenoj isporuci uz primjenu oslobođenja od plaćanja poreza.

2.1.2. OSLOBOĐENJE PUTEM POVRATA POREZA

Sukladno odredbama članka 6. stavka 1. Pravilnika oslobođenje od plaćanja poreza na isporuke dobara ili obavljene usluge ostvaruje se, podnošenjem zahtjeva za povrat poreza, odnosno Obrasca P-DIP Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, Diplomatskom protokolu, koji je otisnut na hrvatskom i engleskom jeziku i dostupan je na internetskim stranicama Porezne uprave (www.porezna-uprava.hr-Izbornik Obrasci, Porez na dodanu vrijednost i trošarine) i Carinske uprave (www.carina.hr-Izbornik Trošarine i posebni porezi, Harmonizirane trošarine, točka 2.1.11.1 Prilozi).

Uz zahtjev za povrat moraju biti priloženi kronološki poredani izvornici računa, koji moraju sadržavati podatke propisane člankom 79. Zakona o PDV-u. Zahtjev za povrat mora sadržavati podatak o bankovnom računu (uključujući IBAN i BIC) otvorenom u RH na koji će se vratiti plaćeni porez.

Napominjemo da kada diplomatsko ili konzularno predstavništvo, posebna misija ili međunarodna organizacija, odnosno član osoblja (diplomatskog ili konzularnog, odnosno administrativno-tehničkog osoblja) ili član obitelji tog osoblja koji živi u zajedničkom kućanstvu, podnosi navedeni obrazac isti prethodno mora ovjeriti veleposlanik, konzul, odnosno šef misije ili međunarodne organizacije, odnosno predstavništva.

Ako se zahtjev za povrat odnosi na trošarinske proizvode (primjerice pivo, alkohol i alkoholna pića te duhanske prerađevine) uz zahtjev moraju biti priloženi računi izdani isključivo za trošarinske proizvode. Stoga, ako podnositelj zahtjeva nabavlja različita dobra, obvezan je od prodavatelja zatražiti zaseban račun za trošarinske proizvode te zaseban račun za ostale vrste dobara.

Napominjemo da računi za alkohol, alkoholna pića i pivo moraju imati iskazan volumni udio alkohola u % vol. Međutim, ako računi nemaju iskazane navedene elemente, podnositelj zahtjeva na računu dodatno upisuje volumni udio alkohola u % vol.

Sukladno odredbama članka 6. stavka 3. Pravilnika Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Diplomatski protokol po primitku zahtjeva za povrat poreza utvrđuje je li podnositelj zahtjeva osoba koja ima pravo na povrat poreza te je li ispunjen uvjet uzajamnosti. U vezi s time bitno je napomenuti da će Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Diplomatski protokol u stupac pod rednim brojem 13 Specifikacije računa koji je dio zahtjeva za povrat poreza (Obrasca P-DIP) upisati napomenu za svaki račun za koji nije ispunjen uvjet uzajamnosti u vezi nabave određenih dobara ili usluga navedenih u računu. Primjerice, neke države ne odobravaju stranim diplomatima povrat poreza plaćenog pri nabavi prehrambenih proizvoda, pa u tom slučaju niti RH neće diplomatima tih država vraćati porez za navedene proizvode.

Ako Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Diplomatski protokol utvrdi da uvjet uzajamnosti sa zemljom šiljateljicom nije utvrđen, oslobođenje od plaćanja poreza pri nabavi dobara, odnosno trošarinskih proizvoda ili usluga u RH ostvaruje se, prema odredbama članka 7. stavka 1. Pravilnika, putem povrata pod uvjetom da je ukupna vrijednost isporuke veća od 740,00 kuna, uključujući PDV, po jednom računu. Navedeno vrijednosno ograničenje ne odnosi se na isporuke pogonskog goriva prijevoznih sredstava. Isto ograničenje odnosi se i na međunarodne organizacije ako međunarodnim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku nije drugačije određeno.

Ako su navedeni uvjeti ispunjeni, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Diplomatski protokol sukladno odredbama članka 6. stavka 4. Pravilnika dostavlja zahtjev za povrat poreza Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb zajedno sa izvornicima računa temeljem kojih se ostvaruje pravo na povrat, u roku od 8 dana od dana njegova zaprimanja. Porezna uprava, Područni ured Zagreb vodi evidencije zahtjeva za povrat poreza.

Sukladno odredbama članka 6. Stavka 5. Pravilnika Porezna uprava, Područni ured Zagreb po primitku zahtjeva za povrat poreza utvrđuje:

- jesu li zahtjevu za povrat poreza priloženi izvornici računa navedenih u zahtjevu,

- jesu li priloženi računi izdani u skladu sa člankom 79. Zakona o PDV-u, a ako se radi o trošarinskim proizvodima, je li priložen zaseban račun za ta dobra te imaju li računi za pivo, alkohol i alkoholna pića iskazane podatke o volumnom udjelu alkohola u % vol.,
- je li zahtjev za povrat poreza podnesen u roku iz članka 6. stavka 7. Pravilnika, odnosno u roku od najkasnije 12 mjeseci od isteka tromjesečja na koje se zahtjev odnosi.

Podsjećamo da je odredbama članka 79. Zakona o PDV-u propisano da račun mora sadržavati sljedeće podatke:

- broj računa i datum izdavanja,
- ime i prezime (naziv), adresu, osobni identifikacijski broj ili PDV identifikacijski broj poreznog obveznika koji je isporučio dobra ili obavio usluge (prodavatelja),
- ime i prezime (naziv), adresu, osobni identifikacijski broj ili PDV identifikacijski broj poreznog obveznika kome su isporučena dobra ili obavljene usluge (kupca),
- količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu i količinu obavljenih usluga,
- datum isporuke dobara ili obavljenih usluga ili datum primitka predujma u računu za predujam, ako se taj datum može odrediti i ako se razlikuje od datuma izdavanja računa,
- jediničnu cijenu bez PDV-a, odnosno iznos naknade za isporučena dobra ili obavljene usluge, razvrstane po stopi PDV-a,
- popuste ili rabate ako nisu uključeni u jediničnu cijenu,
- stopu PDV-a,
- iznos PDV-a razvrstan po stopi PDV-a, osim ako se primjenjuje posebni postupak za koji je u smislu ovoga Zakona taj podatak isključen,
- zbrojni iznos naknade i PDV-a.

Obzirom da je odredbama članka 79. stavka 12. Zakona o PDV-u propisano da porezni obveznik za obavljene isporuke dobara i usluga čiji iznos nije viši od 700,00 kuna može izdati pojednostavljeni račun, povrat poreza može se izvršiti i na temelju takvog računa, a takav račun mora sadržavati sljedeće podatke:

- broj računa i datum izdavanja,
- ime i prezime (naziv), adresu, osobni identifikacijski broj ili PDV identifikacijski broj poreznog obveznika koji je isporučio dobra ili obavio usluge (prodavatelja) te naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavaonice i slično),
- ime i prezime (naziv), osobni identifikacijski broj ili PDV identifikacijski broj poreznog obveznika kome su isporučena dobra ili obavljene usluge (kupca),
- količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu i količinu obavljenih usluga,
- iznos naknade s uključenim PDV-om razvrstane po stopi PDV-a,
- iznos obračunanog PDV-a razvrstanog po stopi PDV-a,
- kada je izdana isprava ili obavijest koja se smatra računom u skladu s člankom 78. stavkom 8. Zakona o PDV-u, uputu na prvobitni račun uz pojedinosti koje su izmijenjene.

Ako su uz zahtjev za povrat poreza dostavljeni i računi za trošarinske proizvode, Porezna uprava, Područni ured Zagreb dostavlja ih Carinskoj upravi, Područnom carinskom uredu Zagreb radi utvrđivanja iznosa trošarine koji će odobriti, odnosno odbiti izvršavanje povrata trošarine po tim računima.

Ako zahtjev ne ispunjava propisane uvjete, u tom slučaju Porezna uprava, Područni ured Zagreb izravno će podnositelju zahtjeva vratiti zahtjev za povrat poreza zajedno sa neponištenim izvornicima računa. Ako je podnositelj zahtjeva uklonio nedostatke može izravno Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb podnijeti novi obrazac zahtjeva za povrat poreza kako bi ishodio porezno oslobođenje. Dopuna zahtjeva koja se odnosi na zahtjev za određeno tromjesečje može se podnijeti najkasnije u roku od 12 mjeseci od tromjesečja na koje se zahtjev odnosi.

Sukladno odredbama članka 6. stavka 6. Pravilnika Porezna uprava, Područni ured Zagreb obavijestit će podnositelja zahtjeva ako bilo koji od propisanih uvjeta nije ispunjen te zatražiti od podnositelja zahtjeva sve podatke potrebne za donošenje rješenja. Podnositelj zahtjeva Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb dostavlja zahtijevane podatke u roku od 8 dana od dana zaprimanja navedene obavijesti.

Zahtjev za povrat poreza podnosi se za kalendarsko tromjesečje najkasnije u roku od 12 mjeseci od isteka tromjesečja na koje se zahtjev odnosi, što je propisano odredbama članka 6. stavka 7. Pravilnika. Navedeno znači da je primjerice za treće tromjesečje 2015. godine (računi koji su izdani u srpnju, kolovozu i rujnu 2015. godine) rok za podnošenje zahtjeva za povrat od 1. listopada 2015. do 30. rujna 2016. godine. Za kalendarsko tromjesečje podnosi se jedan zahtjev za povrat poreza.

Ako je podnositelj zahtjeva za povrat poreza već podnio zahtjev za određeno tromjesečje te nakon toga utvrdi da postoji račun koji nije uključio u zahtjev, taj račun može uključiti u zahtjev za povrat poreza za bilo koje sljedeće kalendarsko tromjesečje najkasnije do isteka već spomenutog roka za podnošenje zahtjeva za povrat poreza. Primjerice, ako podnositelj zahtjeva u listopadu 2015. godine utvrdi da nije uključio račun iz srpnja 2015., taj račun može uključiti u zahtjev za povrat za četvrto tromjesečje 2015. godine (računi koji su izdani u listopadu, studenom i prosincu 2015. godine) čiji je rok za podnošenje od 1. siječnja 2016. do 30. prosinca 2016. godine.

Za razliku od prijašnjeg postupka, Porezna uprava, Područni ured Zagreb donosi privremeno rješenje u roku od 60 dana od dana zaprimanja zahtjeva za povrat poreza u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova. U slučaju da je Porezna uprava, Područni ured Zagreb zatražio dodatne podatke, rok za donošenje rješenja je 60 dana od dana zaprimanja traženih podataka. Međutim, ako Porezna uprava, Područni ured Zagreb nije u roku od 8 dana od dana zaprimanja obavijesti dobila odgovor na svoj zahtjev, donijet će rješenje o odbijanju zahtjeva ili djelomičnom odobrenju povrata poreza. Navedeno je propisano odredbama članka 6. Stavka 9. Pravilnika.

Nakon donošenja rješenja o odobrenom povratu poreza Porezna uprava, Područni ured Zagreb izvršava povrat poreza sukladno odredbama članka 6. stavka 10. Pravilnika uplatom u kunama na račun otvoren u tuzemstvu najkasnije u roku od 10 dana po isteku roka za donošenje rješenja. Porezna uprava, Područni ured Zagreb vodi evidencije zahtjeva za povrat poreza. Povrat trošarine i posebnog poreza izvršava Carinska uprava, Područni carinski ured Zagreb.

Nakon odobrenog povrata poreza Porezna uprava, Područni ured Zagreb poništava izvornike računa pečatom s natpisom "Iskorišteno pravo na povrat poreza" i vraća ih izravno podnositelju zahtjeva u svrhe poslovne evidencije.

Ako Porezna uprava, Područni ured Zagreb ospori zahtjev u cijelosti ili djelomično, odnosno utvrdi neispunjenje propisanih uvjeta za povrat poreza, tada se izdaje rješenje o odbijanju zahtjeva za povrat plaćenog poreza ili se donosi rješenje o novoutvrđenom iznosu poreza za povrat.

2.2. ISPORUKE U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI EU

Sukladno članku 9. stavku 1. Pravilnika, ako diplomatska i konzularna predstavništva te posebne misije kao i njihovo diplomatsko i konzularno osoblje te međunarodne organizacije, sa sjedištem ili predstavništvom u RH, imaju pravo na oslobođenje od plaćanja poreza pri nabavi dobara, odnosno trošarinskih proizvoda ili usluga u drugoj državi članici Europske unije, u tom slučaju će isporučitelju u drugoj državi članici EU dostaviti ovjerenu Potvrdu o oslobođenju od poreza na dodanu vrijednost i/ili trošarine propisane Provedbenom uredbom Vijeća (EU) br. 282/2011 od 15. ožujka 2011. kojom se utvrđuju provedbene mjere za Direktivu 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost. Potvrda je sastavni dio Pravilnika, a otisnuta je na hrvatskom i engleskom jeziku i dostupna je na internetskim stranicama Porezne uprave (www.porezna-uprava.hr-Izbornik Obrasci, Porez na dodanu vrijednost i trošarine) i Carinske uprave (www.carina.hr-Izbornik Trošarine i posebni porezi, Harmonizirane trošarine, točka 2.1.11.1 Prilozi).

Prema odredbama članka 9. stavka 2. Pravilnika navedena potvrda i dokument o narudžbi podnosi se na ovjeru na hrvatskom, odnosno engleskom jeziku u tri primjerka Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, Državnom protokolu. Navedeno državno tijelo u roku od 15 dana od primitka potvrde utvrdit će:

- ima li podnositelj potvrde pravo na nabavu dobara, odnosno trošarinskih proizvoda ili usluga uz primjenu oslobođenja od plaćanja poreza,

- odgovara li podnesena potvrda obrascu potvrde propisane Provedbenom uredbom Vijeća (EU) br. 282/2011,
- donijeti odluku o prihvaćanju, odnosno odbijanju ovjere podnesene potvrde.

Dva primjerka ovjerene potvrde uručuje se osobi koja ostvaruje pravo na oslobođenje od plaćanja poreza u drugoj državi članici EU, a jedan primjerak Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Državni protokol zadržava u svrhu evidencije.

Prema članku 9. stavku 5. Pravilnika propisano je da osoba koja ostvaruje pravo na oslobođenje od plaćanja poreza u drugoj državi članici EU dva primjerka ovjerene potvrde dostavlja isporučitelju dobara, odnosno trošarinskih proizvoda u drugoj državi članici EU. Jedan primjerak potvrde isporučitelj zadržava za svoju evidenciju, a drugi prati dobra, odnosno kretanje trošarinskih proizvoda. Kod kretanja trošarinskih proizvoda drugi primjerak potvrde mora biti priložen uz tiskanu inačicu elektroničkog trošarinskog dokumenta ili komercijalnog dokumenta koji sadrži jedinstvenu referentnu oznaku, odnosno drugi dokument sukladno Zakonu o trošarinama.

Osoba koja ostvaruje oslobođenje od plaćanja poreza obvezna je potvrditi primitak trošarinskih proizvoda podnošenjem Obavijesti o primitku trošarinskih proizvoda koju, uz potvrdu, dostavlja nadležnom područnom carinskom uredu najkasnije petog radnog dana nakon primitka trošarinskih proizvoda radi ostvarivanja oslobođenja od plaćanja trošarine. Navedena Obavijest je sastavni dio Pravilnika, a otisnuta je na hrvatskom jeziku i dostupna je na internetskim stranicama Porezne uprave (www.porezna-uprava.hr-Izbornik Obrasci, Porez na dodanu vrijednost i trošarine) i Carinske uprave (www.carina.hr-Izbornik Trošarine i posebni porezi, Harmonizirane trošarine, točka 2.1.11.1 Prilozi).

Navedena osoba dužna je presliku potvrde čuvati zajedno s računom za nabavljena dobra odnosno trošarinske proizvode ili usluge u rokovima određenim posebnim popisom.

3. DIPLOMATSKA I KONZULARNA PREDSTAVNIŠTVA, POSEBNE MISIJE TE MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE SA SJEDIŠTEM ILI PREDSTAVNIŠTVOM U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI EU

Sukladno odredbama članka 10. stavka 1. Pravilnika, ako diplomatska i konzularna predstavništva, posebne misije, međunarodne organizacije te njihovo diplomatsko i administrativno-tehničko osoblje sa sjedištem u drugoj državi članici EU nabavljaju dobra, odnosno trošarinske proizvode ili usluge od obveznika PDV-a u RH ili kod ovlaštenih držatelja trošarinskih skladišta u RH, **izravno oslobođenje** od plaćanja poreza ostvaruju na način da isporučitelju dostave ovjereni primjerak Potvrde o oslobođenju od poreza na dodanu vrijednost i/ili trošarine Potvrdu o oslobođenju od poreza na dodanu vrijednost i/ili trošarine iz Priloga II. Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 282/2011., koju je ovjeralo nadležno tijelo države u kojoj imaju sjedište.

Izravno oslobođenje od plaćanja trošarine ostvaruje se i pri nabavi trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju u RH samo ako se ostvaruje istovremeno i oslobođenje od plaćanja PDV-a. Isporučitelj izdaje račun koji mora sadržavati podatke propisane člankom 79. Zakona o PDV-u i serijski broj navedene potvrde.

Isporučitelj koji isporučuje trošarinski proizvod koji je pušten u potrošnju u RH obavezan je, prema odredbama članka 10. stavka 3. Pravilnika, primjerak ovjerene potvrde, uz račun i potvrdu primitka trošarinskih proizvoda (dokaz o preuzimanju trošarinskih proizvoda od isporučitelja u RH), dostaviti nadležnom carinskom uredu zajedno sa pismenim zahtjevom za povrat trošarine. Isto tako, isporučitelj je obavezan čuvati primjerak Potvrde zajedno s računom, a kod trošarinskih proizvoda i potvrdu primitka trošarinskih proizvoda.

4. INSTITUCIJE I TIJELA EU SA SJEDIŠTEM U RH

4.1. Nabava dobara, trošarinskih proizvoda ili usluga u RH

Člankom 11. Pravilnika propisano je da su institucije ili tijela EU sa sjedištem u RH na koja se primjenjuje Protokol o povlasticama i imunitetima Europske unije od 8. travnja 1965. (dalje u tekstu: Protokol) oslobođene plaćanja poreza u RH u okvirima i pod uvjetima koji su utvrđeni Protokolom i Sporazumom između Republike Hrvatske i Europske unije o provedbi Protokola o povlasticama i imunitetima Europske unije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, MU-7/12), potpisan u Bruxellesu 28. studenog 2011. godine i 7. lipnja 2012. godine.

Prema navedenom Sporazumu RH odobrava izravno oslobođenje od poreza pri nabavi dobara i usluga koje EU nabavlja za službenu uporabu. Ako tijelo EU ima sjedište u RH, oslobođenje od plaćanja poreza pri nabavi dobara ili usluga odobrava se pod uvjetom da vrijednost tih dobara ili usluga iznosi po računu najmanje 740,00 kuna uključujući PDV, carine i druge poreze. Postupak izravnog oslobođenja od plaćanja poreza pri nabavi dobara, trošarinskih proizvoda ili usluga u RH propisan je u članku 12. Pravilnika i provodi se na način da institucije ili tijela EU sa sjedištem u RH isporučitelju dostave dokument o narudžbi u kojemu moraju navesti napomenu o svojem pravu na porezno oslobođenje i pozvati se na Sporazum između Republike Hrvatske i Europske unije o provedbi Protokola o povlasticama i imunitetima Europske unije u Republici Hrvatskoj.

Napominjemo da ovjera navedenog dokumenta o narudžbi više nije potrebna te je stoga više ne treba dostavljati Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb.

4.2. Nabava dobara, trošarinskih proizvoda ili usluga u drugim državama članicama EU

Ako pravo na izravno oslobođenje od plaćanja poreza pri nabavi dobara, odnosno trošarinskih proizvoda ili usluga ostvaruju u drugoj državi članici Europske unije, institucije i tijela EU sa sjedištem u RH, sukladno članku 13. Pravilnika, isporučitelju u drugoj državi članici podnose ovjerenu Potvrdu o oslobođenju od poreza na dodanu vrijednost i/ili trošarine. Potvrdu ovjerava Porezna uprava, Područni ured Zagreb ispunjavanjem polja 6. navedene potvrde. Ako su u polju 5. potvrde navedeni i trošarinski proizvodi, Porezna uprava, Područni ured Zagreb ovjerit će navedenu Potvrdu po dobivenom očitovanju Carinske uprave, Područnog carinskog ureda Zagreb.

5. INSTITUCIJE I TIJELA EU SA SJEDIŠTEM U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI EU ILI TREĆOJ ZEMLJI

U slučaju kada institucije ili tijela EU sa sjedištem ili predstavništvom u drugoj državi članici EU, nabavljaju dobra, odnosno trošarinske proizvode ili usluge od obveznika PDV-a u RH ili kod trošarinskih obveznika – ovlaštenih držatelja trošarinskog skladišta u RH, **izravno oslobođenje** od plaćanja PDV-a i trošarine ostvaruju na način propisan odredbama članka 10. Pravilnika, odnosno da isporučitelju dostave Potvrdu o oslobođenju od poreza na dodanu vrijednost i/ili trošarine iz Priloga II. Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 282/2011. koju je ovjerilo nadležno tijelo države u kojoj imaju sjedište.

Izravno oslobođenje od plaćanja trošarine navedene institucije, odnosno tijela ostvaruju i pri nabavi trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju u RH samo ako se ostvaruje istovremeno i oslobođenje od plaćanja PDV-a. Isporučitelj ispostavlja račun koji mora sadržavati podatke propisane člankom 79. Zakona o PDV-u te serijski broj Potvrde o oslobođenju od poreza na dodanu vrijednost i/ili trošarine. Isporučitelj koji je isporučio navedenom tijelu trošarinski proizvod koji je pušten u potrošnju u RH obavezan je primjerak ovjerene potvrde, uz račun i potvrdu primitka trošarinskih proizvoda (dokaz o preuzimanju trošarinskih proizvoda od isporučitelja u RH), dostaviti nadležnom carinskom uredu zajedno sa pismenim zahtjevom za povrat trošarine.

Isporučitelj je obavezan čuvati primjerak potvrde zajedno s računom, a kod trošarinskih proizvoda i potvrdu o primitku trošarinskih proizvoda.

U slučaju kada institucije ili tijela EU sa sjedištem u trećoj zemlji (treća zemlja je Zakonom o PDV-u utvrđena kao bilo koja država ili područje koje nije područje EU, odnosno na koje se ne primjenjuje Ugovor o osnivanju EU) nabavljaju dobra ili usluge od obveznika PDV-a u RH provodi

se carinski postupak redovnog izvoza te stoga nije potrebna potvrda, obzirom da je takav izvoz oslobođen poreza.

6. ORUŽANE SNAGE DRUGIH DRŽAVA ČLANICA ORGANIZACIJE SJEVERNOATLANTSKOG UGOVORA (NATO)

Isporuke dobara i trošarinskih proizvoda i obavljene usluge u RH za potrebe oružanih snaga drugih država članica Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (NATO) ili civilnog osoblja koje ih prati te za opskrbu njihovih menza i kantina **izravno su oslobođene** plaćanja PDV-a i trošarina, sukladno odredbama članka 15. Pravilnika, pod uvjetom da sudjeluju u zajedničkim obrambenim aktivnostima, odnosno vojnim akcijama, odnosno vojnim vježbama ili obuci, konferencijama, seminarima i drugim sličnim aktivnostima. Potvrdu o ispunjenju tih uvjeta izdaje državno tijelo koje je nositelj provedbe ugovora, u ovom slučaju, a potvrda mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:

1. naziv države članice Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (NATO),
2. podatke o zajedničkoj aktivnosti koja se provodi te predviđeno vrijeme trajanja te aktivnosti,
3. specifikaciju dobara, odnosno trošarinskih proizvoda koji se nabavljaju ili usluga koje se koriste,
4. datum izdavanja potvrde,
5. pečat i potpis ovlaštene osobe izdavatelja potvrde.

Porezni obveznik koji je obavio isporuke mora u svojim evidencijama imati potvrdu nadležnog državnog tijela na temelju koje je kupac ostvario pravo na nabavu oslobođenu oporezivanja.

Ovaj postupak ostvarivanja izravnog oslobođenja nije bitno izmijenjen te i dalje kupac koji ostvaruje nabavu oslobođenu poreza mora isporučitelju dostaviti potvrdu Ministarstva obrane RH.

7. ZABRANA OTUĐENJA DOBARA I TROŠARINSKIH PROIZVODA

Člankom 16. Pravilnika propisano je da ako osoba koja je pri nabavi dobara imala pravo na oslobođenje od plaćanja poreza ta dobra otuđi, preda ih na uporabu drugim osobama ili ih koristi u druge svrhe (odnosno otuđi) prije isteka 3 godine od datuma nabave, mora platiti porez čijeg plaćanja je pri nabavi bila oslobođena.

Osoba koja ta dobra otuđi prije isteka 3 godine od datuma kupnje dužna je to prijaviti Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb kako bi se utvrdila obveza plaćanja PDV-a, odnosno trošarine i posebnog poreza. U slučaju da radi o trošarinskom proizvodu, Porezna uprava, Područni ured Zagreb obavještava o navedenom Carinsku upravu, Područni carinski ured Zagreb kako bi se odredio iznos trošarine koji treba platiti kao i posebnog poreza na motorna vozila o čemu rješenje donosi Carinska uprava, Područni carinski ured Zagreb.

Kada je otuđenje posljedica smrti osobe koja ima pravo na oslobođenje ili ako dobro otuđi član obitelji osobe koja ima pravo na oslobođenje koji prestaje boraviti u RH zbog smrti osobe koja je imala pravo na oslobođenje, u tom slučaju porezi se ne plaćaju.

Porez se ne plaća ni u slučaju uništenja motornog vozila koje je bilo oslobođeno, a vrijednost na dan nezgode mu je umanjena najmanje 70% ili ako je ukradeno i nije pronađeno u roku od 6 mjeseci od prijave krađe, o čemu postoji očevidnik nadležnog tijela. Ako osoba prodaje uništeno motorno vozilo koje ima tržišnu vrijednost, a koje je bilo u skladu sa Zakonom o PDV-u predmet oslobođenja od plaćanja poreza, dužna je to prijaviti Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb kako bi se utvrdila obveza plaćanja poreza te je dužna platiti utvrđeni iznos PDV-a o čemu Porezna uprava, Područni ured Zagreb donosi rješenje, kao i utvrđeni iznos posebnog poreza na motorna vozila o čemu rješenje donosi Carinska uprava, Područni carinski ured Zagreb.

Istim člankom Pravilnika propisano je da ako se dobro, odnosno trošarinski proizvod koji je nabavljen uz primjenu oslobođenja od plaćanja poreza prodaje osobama koje također imaju pravo na oslobođenje od plaćanja poreza, takvo otuđenje oslobođeno je plaćanja poreza.

S poštovanjem,

Na znanje:

1. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Diplomatski protokol
2. Porezna uprava, Područni ured, SVIMA
3. Porezna uprava, Središnji ured, Sektor za strategiju i razvoj, Služba za elektroničke servise, publikacije i sustav servisa poreznim obveznicima
4. Carinska uprava, Područni carinski ured, SVIMA